

prima instanță - (Judecătoria Căușeni) C. Roșca
instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, M. Anton, I. Secrieru

ÎNCHEIERE

20 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului,
judecători

Valentina Clevadî
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexandru Fumosu, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Frumosu împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne cu privire la încasarea sporului la salariul de bază pentru vechimea în muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017, prin care s-a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, respins apelul declarat de Alexandru Fumosu, casată hotărârea Judecătoriei Centru, municipiul Chișinău din 25 martie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Frumosu s-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție,

c o n s t a t ă :

La 09 iulie 2015 Alexandru Frumosu a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne (IGP al MAI) prin care a solicitat, prin cererea de concretizare a cerințelor (f.d. 50), obligarea pârâtului de a achita sporul la plata salariului de bază pentru vechimea în muncă, pentru perioada 14 martie 2014 - 31 decembrie 2014, în mărime de 2 256,25 lei, repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 2 000 lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin ordinul nr. 148 ef. din 14 martie 2014 a fost reangajat în cadrul IGP al MAI, moment în care s-a stabilit că stagiul de muncă în cadrul MAI constituie peste patru ani, însă la salariul de bază nu a primit timp de un an de zile sporul pentru vechimea în muncă, ce se stabilește lunar, calculat în procente față de salariul de funcție, ținându-se cont de sporul lunar pentru gradul militar (special), corespunzător timpului lucrat.

Susține că din aceste considerente, la 16 martie 2015 a depus o cerere în cancelaria Serviciului resurse umane a IGP al MAI, mun. Chișinău, prin care a solicitat recalcularea vechimii în muncă, cu emiterea ordinului de achitare a restanțelor salariale convenite acestuia începând cu perioada reangajării în serviciul polițienesc.

Menționează că deoarece nu a primit în termen răspuns la cererea din 16 martie 2015, prin care a încercat să soluționeze problema pe cale amiabilă, a înaintat o cerere prealabilă către șeful-adjunct al IGP al MAI, care a fost recepționată de persoana responsabilă din cadrul IGP, la 07 mai 2015.

Astfel, la 15 iunie 2015, prin răspunsul la cererea prealabilă, pârâtul a comunicat că anterior a fost examinată o asemenea petiție, din care considerente cererea prealabilă din 17 mai 2015 a fost lăsată fără examinare.

Totodată, a indicat reclamantul că prin ordinul nr. 127 ef. din 06 martie 2015, emis de IGP al MAI, a fost stabilit stagiul pentru plata sporului la salariu și sporul dat a fost achitat în luna aprilie începând cu data de 01 ianuarie 2015, fapt confirmat prin informația eliberată de stabilitatea la plata salariului, și anume faptul că în salariu pentru luna 2015 nu era inclus sporul la salariul de bază pentru vechimea în muncă, iar în salariul pentru martie s-a plătit acest spor pentru trei luni.

Astfel, consideră reclamantul că pârâtul a recunoscut netemeinicia refuzului în satisfacerea cererii sale.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 martie 2016 cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Frumosu s-a admis parțial.

S-a încasat din contul IGP al MAI în beneficiul lui Alexandru Frumosu suma de 2 197,66 lei cu titlu de spor la salariul de bază pentru vechimea în muncă, precum și, suma de 500 lei cu titlu de despăgubire a prejudiciului moral.

În rest, acțiunea înaintată de Alexandru Frumosu s-a respins ca neîntemeiată.

La 30 martie 2016 avocatul Liubomir Dudulica, în interesele lui Frumosu Alexandru, a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, în partea respingerii acțiunii, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Ulterior, la 20 aprilie 2016, IGP al MAI a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 februarie 2017 s-a respins cererea de apel declarată de Alexandru Frumosu.

S-a admis cererea de apel declarată de IGP al MAI.

S-a casat hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 25 martie 2016 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care:

S-a respins ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție extinctivă cererea de chemare în judecată înaintată de Alexandru Frumosu împotriva IGP al MAI privind încasarea sporului la salariul de bază pentru vechimea în muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea soluției, instanța de apel a reținut că reclamantul a omis termenul de prescripție pentru înaintarea acțiunii în instanța de judecată, iar pârâtul a solicitat respingerea cererii atât în instanța de fond, cât și în cea de apel.

În acest sens, a constatat că prima instanță eronat a examinat fondul cauzei, fără a examina chestiunea privind expirarea termenului de prescripție extinctivă pentru înaintarea acțiunii, deși pârâtul a invocat omiterea acestuia prin referința depusă.

Astfel, reieșind din prevederile art. 271 din Codul civil, instanța de apel a menționat că, constatarea omiterii de către reclamant a termenului de prescripție exclude posibilitatea examinării fondului cauzei.

Totodată, instanța de apel a conchis, prin prisma art. 17 alin. (1) lit. b) din Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10 februarie 2000, că reclamantul urma să conteste pretinsele inacțiuni ale pârâtului în instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile din data când a expirat termenul de soluționare a cererii inițiale din 16 martie 2015. Iar depunerea cererii prealabile din 07 mai 2015 nu poate constitui temei de repunere în termen. Or, potrivit art. 16 alin. (1) din Legea cu privire la petiționare nr. 190 din 19 iulie 1994, nu este necesară respectarea procedurii prealabile în cazul în care autoritatea publică nu a soluționat în termenul stabilit de lege petiția solicitantului sau a refuzat primirea ei.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 26 iulie 2017, Alexandru Fumosu, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond în partea respingerii acțiunii și a deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea recursului a invocat că soluția instanțelor de judecată inferioare, în partea contestată, este neîntemeiată întrucât instanțele nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au interpretat în mod eronat legea, nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a pricinii, precum și, instanța de apel a omis să se expună asupra argumentelor invocate de Alexandru Frumosu, astfel, fiind lezat dreptul apelantului a un proces echitabil și la un recurs efectiv.

Consideră că instanța de fond și cea de apel nu au dat apreciere corespunzătoare probelor și argumentelor expuse de către Alexandru Frumosu și a constatat eronat situația de fapt și de drept.

La fel, instanța de apel a apreciat eronat faptul că cererea depusă de către Alexandru Frumosu la 16 martie 2015 constituie cererea prealabilă în sensul procedurii contenciosului administrativ, or solicitarea achitării salariului este reglementată de Codul muncii și nu se inițiază din start o procedură specială. Modul de plată al salariului de către angajator nu ține de specificul activității sau statutul instituției, în cazul dat de specificul de activitate al IGP al MAI.

Or potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ, doar în lipsa unei reacții din partea Inspectoratului General al Poliției al MAI, la 07 mai 2015 a fost înaintată cererea prealabilă și ulterior cererea de chemare în judecată.

Mai mult ca atât, nu s-a ținut cont de faptul că prin ordinul nr. 127 ef. din 06 martie 2015 al IGP al MAI, s-a stabilit plata sporului la salariu pentru vechimea în muncă începând cu 01 mai 2015, ceea ce denotă recunoașterea de către pârât a greșelii de calcul a salariului, or până la aprobarea Hotărârii Guvernului nr. 1018 din 10 decembrie 2014 era achitat acest spor la salariu în baza altor acte normative - Hotărârea Guvernului nr. 801 din 20 iulie 2007.

Afirmă că instanța de apel nu s-a expus referitor la argumentele apelului înaintat de către el, ignorându-le total, cu toate că potrivit dispozitivului deciziei, acesta a fost respins.

Astfel, consideră că în cazul dat, apelul înaintat de către Alexandru Frumosu a rămas fără examinare, or neexpunerea asupra argumentelor părților și lipsa unei motivări de respingere sau admitere a acestor argumente, se consideră nesoluționarea fondului și lezarea dreptului la un proces echitabil.

Prin referința din 14 septembrie 2017, intimatul IGP al MAI, reprezentat prin procură de către Natalia Mînzărari, a indicat că recursul înaintat poartă un caracter

declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, iar prin urmare este neîntemeiat și urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 18 mai 2017, iar la materialele dosarului lipsește dovada legală de recepționare a acesteia, recursul înaintat la 26 iulie 2017 se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere

a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [*cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230*]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei, pct. 85*). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45*).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (*a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39*).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (*Helmerts împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A*).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Alexandru Fumosu, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Alexandru Fumosu, reprezentat de avocatul Liubomir Dudulica.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Valentina Clevadî

judecători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari